

Herlev
Kommune

Tilsynsrapport 2023

Anishaven

Pædagogisk tilsyn i Herlev Kommune

Pædagogisk tilsyn i Anishaven 2023

Det pædagogiske tilsyn undersøger om målsætningerne for god pædagogisk praksis omsættes til handling i hverdagen. Formålet med tilsynet er at understøtte en løbende udvikling og forbedring af den pædagogiske kvalitet samt sikre at den pædagogiske kvalitet lever op til kravene i dagtilbudsloven.

Indhold:

- Overordnet vurdering af den pædagogiske kvalitet i Anishaven
- Fokuspunkter for udvikling – Anishaven
- Overordnet om KIDS-profilen for Anishaven
- Bilag 1: bestyrelsens bemærkninger
- Bilag 2: dagtilbuddets plan for opfølgning på tilsynet
- Den samlede KIDS-score udarbejdet på tilsynsbesøget

Om pædagogiske tilsyn i Herlev Kommune

Kvaliteten af den pædagogiske praksis har betydning for børns trivsel, læring, dannelse og udvikling. I Herlev Kommune er det pædagogiske tilsyn en del af det arbejde, der sikrer og udvikler kvaliteten i dagtilbuddene. Tilsynet skal således medvirke til at understøtte den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og samtidig sikre, at dagtilbuddene lever op til dagtilbudsloven og de målsætninger, der er fastsat i Herlev Kommune.

Tilsynene gennemføres af kommunens pædagogiske konsulenter, der vurderer den pædagogiske kvalitet på baggrund af

- Observationer og registreringer i et kriteriebaseret værktøj, KIDS
- Data omhandlende sygefravær, personalesammensætning og -omsætning
- Tidligere pædagogiske tilsyn

På baggrund af den samlede vurdering af den pædagogiske kvalitet placerer konsulenten dagtilbuddets indsats i én af følgende kategorier:

Vedligeholdelse af indsats	Tilpasning af indsats	Ny/ændret af indsats
<p>Det vil sige, at der arbejdes hensigtsmæssigt med børnenes udviklings-, trivsels-, lærings- og dannelsesmuligheder. Det betyder, at dagtilbuddets arbejde med at udvikle den pædagogiske kvalitet har sat tydelige spor i den pædagogiske praksis.</p> <p>I tilsynsrapporten fremhæves anbefalinger, der i et relevant omfang kan bidrage til et forsat arbejde med udvikling af den pædagogiske praksis.</p>	<p>Det vil sige, at der i dagtilbuddet arbejdes tilstrækkeligt med børnenes udviklings-, trivsels-, lærings- og dannelsesmuligheder. Der er dog behov for en tilpasning af indsatsen idet der i dagtilbuddet arbejdes med at skabe gode betingelser for børnene, men dette har ikke sat tydelige spor i den pædagogiske praksis.</p> <p>I tilsynsrapporten fremhæves i et relevant omfang anbefalinger til, hvordan dagtilbuddet skal tilpasse sin indsats.</p>	<p>Det vil sige, at der i dagtilbuddet ikke arbejdes tilstrækkeligt med børnenes udviklings-, trivsels-, lærings- og dannelsesmuligheder. Det betyder, at det pædagogiske indhold ikke lever op til formålsbestemmelserne og Herlev Kommunes politikker på området. Placeres et dagtilbuds pædagogiske kvalitet i denne kategori iværksættes et skærpet tilsyn idet der er konstateret en bekymring. Såfremt bekymringen er af alvorlig karakter, udarbejder forvaltningen ligeledes en handleplan, som en del af det skærpede tilsyn.</p>

For yderligere information om vurderingsgrundlag, tilsynsproces, observationsmetode, dialogmøder mv. henvises til rammer for tilsynet, som er tilgængelige på [herlev.dk](https://herlev.dk/borger/boern-unge-og-familier/dagtilbud/paedagogik-og-dagtilbud)

Overordnet vurdering af den pædagogiske kvalitet i Anishaven

Det anmeldte tilsynsbesøg er foretaget den d. 24. januar 2023 med opfølgende faglig dialog d. 1. februar 2023

Kategori

Tilpasning af indsats

Begrundelse

Det vurderes, at der i dagtilbuddet Anishaven grundlæggende arbejdes struktureret og reflekteret med at udvikle pædagogiske læringsmiljøer for børnene.

Det pædagogiske personale i Anishaven observeres på tilsynsdagen som koordinerede og strukturerede omkring de pædagogiske aktiviteter. Rutinerne fremstår tydelige, hvilket giver plads til ro og nærvær, når de pædagogiske aktiviteter gennemføres. Dette kommer blandt andet til udtryk i børnehaven, når børnene om formiddagen deles ind på forskellige aktiviteter. Under formiddagsaktiviteterne observeres engagerede voksne, der formår at etablere tydelige rammer for aktiviteterne, samtidig med, at der bevares en legende og sjov tilgang. I vuggestuen observeres ligeledes tydelige strukturer omkring afvikling af pædagogiske aktiviteter, samt i de mere hverdagsprægede rutiner som spisning og når børnene skal ligges til eftermiddagslur. Dette ligeledes i overgange mellem aktiviteter, hvor børnene aktivt indgår i fx oprydning eller opdækning.

Samtidig observeres eksempler på, at personaler fastholder en overordnet struktur eller et krav overfor børn, der med deres adfærd viser, at det er svært for dem at indgå. I disse tilfælde irttesættes barnet, fremfor at strukturen eller kravet justeres og barnet tilbydes nye handleveje. Endvidere observeres der eksempler på mere rutineprægede irttesættelser fx når børn løber på gangene eller stiller sig op på møblerne.

På dagen for tilsynsbesøget observeres der flere eksempler på at personalet i Anishaven er optaget af at skabe gode og trygge relationer til børnene. Personalet virker grundlæggende engageret og nærværende i deres tilgang til børnene og samspillet bærer præg af interesse og kendskab til børnene. Der observeres flere eksempler på, at personalet spørger ind til det enkelte barn og dets livsverden, samt at der prioriteres tid til dialoger over flere led.

De fysiske rammer i Anishaven er velindrettede og overskueligt opdelt, om end de indendørs fysiske rammer fremstår nedslidte. I både vuggestuen og børnehaven er der zoneinddelte legeområder, hvor børnene har mulighed for at engagere sig i forskelligartet leg. Adgang til legetøj og vedligeholdelsen af legetøjet er svingende.

Anishaven råder over en god legeplads med mange forskellige udfoldelses- og aktivitetsmuligheder. Børnene i Anishaven virker glade for deres legeplads og der observeres mange sjove og fordybende lege mellem børnene hen over eftermiddagen. Der er flere voksne tilgængelige på legepladsen og børnene har mulighed for at indgå i voksenstyrede aktiviteter ligesom, at der er mulighed for at engagere sig i mere frie legerammer rundt omkring på legepladsen.

Anishavens KIDS-profil antyder, at den pædagogiske kvalitet i dagtilbuddet er god – her særligt i kategorien *Fysiske omgivelser udendørs* (92%), samt i kategorien *Leg og aktivitet* (74,8%). På

tilsynsdagen observeres således flere eksempler på god pædagogisk kvalitet. Samtidig observeres der eksempler på irettesættelser af børn, samt eksempler på, at børn ikke modtager tilstrækkelig hjælp til alternative handlemuligheder. Da anbefalingerne ved det pædagogiske tilsyn i 2021 ligeledes vedrørte temaer om irettesættelser vurderes det herfor, at der ikke er arbejdet tilstrækkeligt med udviklingen af den pædagogiske kvalitet omkring pædagogiske guidning og støtte til børn, der handler uhensigtsmæssigt. Anishaven placeres herfor i kategorien *Tilpasning af indsats*.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at Anishaven bør arbejde systematisk med at forbedre den pædagogiske kvalitet indenfor områderne:

- Pædagogisk guidning af børn, der handler uhensigtsmæssigt
- Fælles fokus på faglig kultur, der forebygger brug af irettesættelser

Fokuspunkter for udvikling

Idet der er behov for tilpasning af indsats, er der behov for, at Anishaven arbejder med følgende fokuspunkter. Fokuspunkterne er en del af vurderingen.

1: Pædagogisk guidning af børn, der handler uhensigtsmæssigt

På tilsynsdagen observeres personalet i Anishaven grundlæggende som engagerede og indfølelse i deres kontakt med børnene. Personalet møder børnene omsorgsfuldt og viser, at de er optaget af barnets perspektiv. Samtidig observeres der situationer, hvor personalet irettesætter en eller flere børn i stedet for at guide dem udi alternative handlemuligheder.

Fokuspunktet omkring den *pædagogiske guidning af børn, der handler uhensigtsmæssigt*, er drøftet med Anishavens ledelse og der er i dagtilbuddet faglig optagethed af at arbejde med udviklingspunktet, samt at understøtte det pædagogiske personale i dette.

Det vurderes, at Anishaven bør arbejde systematisk med den pædagogiske guidning af børn, der med deres adfærd viser, at de har svært ved at indgå i en given ramme eller aktivitet. Det anbefales, at personalet støttes i at kunne fastholde en nysgerrighed på barnets perspektiver – herunder hvilke behov eller følelser, der ligger bag en uhensigtsmæssig handling. Endvidere anbefales det, at ledelsen og personalet i Anishaven sammen udfolder de svære og udfordrende situationer, der kan opstå, når børn viser en uhensigtsmæssig adfærd, samt at der arbejdes med, hvordan en konkret pædagogisk guidning kan kommunikeres i en given kontekst.

2: Fælles fokus på faglig kultur, der forebygger brug af irettesættelser

I forlængelse af ovenstående fokuspunkt for udvikling om *pædagogisk guidning* anbefales det, at Anishaven igangsætter et fælles udviklingsarbejde omkring en *faglig kultur, der forebygger brug af irettesættelser*.

Det pædagogiske personale i Anishaven er grundlæggende optaget af at møde det enkelte barn omsorgsfuldt og anerkendende og på dagen for tilsynsbesøget observeres der flere eksempler på, at personalet relevant og omsorgsfuldt får hjulpet børn videre fra svære situationer.

På trods af dette observeres der flere situationer, hvor personalet irettesætter børnene ved fx at sige "I skal ikke løbe her", "du skal ikke lægge maden der" og lignende. I disse situationer lærer

børnene udelukkende, at deres handlinger er forkerte, men de får ikke den tilstrækkelige hjælp til finde alternative handlemåder. I dialog med Anishavens ledelse er det drøftet, hvordan der i en hverdag kan opstå en kultur, hvor personalet oplever at havne i en opdragende funktion, hvor irettesættelser kan opfattes nødvendige. Det anbefales, at ledelsen og personalet i Anishaven sammen undersøger personalets oplevelser af dette, samt at de arbejder med at udvikle en faglig kultur, der forbygger behovet for brug af irettesættelser.

Overordnet om KIDS-profilen for Anishaven

Observationerne under tilsynsbesøget er foretaget ud fra det kriteriebaserede observationsmateriale KIDS, som bruges til at vurdere børnenes betingelser for læring og udvikling. Den samlede score i KIDS hviler både på det, som kunne iagttages og på det, som ikke kunne iagttages under tilsynsbesøget.

Som en del af det pædagogiske tilsyn registreres praksis i KIDS' tre parametre: Fysiske omgivelser, Relationer og Leg og aktivitet.

Den samlede score for Anishaven fremgår af nedenstående tabel.

	Lavest mulige score	Højest mulige score	Score	%
1. Fysiske omgivelser	22	110	89	80,9
Indendørs	12	60	43	71,7
Udendørs/legeplads	10	50	46	92
2. Relationer	21	105	75	71,4
3. Leg og aktivitet	27	135	101	74,8
I alt	70	350	265	

Inden for hvert parameter er en række udsagn med handlinger, som scores fra 1 til 5, og hvor en høj score er udtryk for høj kvalitet inden for hvert parameter.

I Anishaven er den samlede score på 265 ud af i alt 350, som den højest mulige score.

Bilag 1: Bestyrelsens bemærkninger

Ingen bemærkninger.

Bilag 2: Anishavens plan for opfølgning på tilsynet

Denne plan for opfølgning er udarbejdet på baggrund af det pædagogiske tilsyn foretaget i Anishaven 2023. Opfølgningsplanen beskriver Anishavens udviklingsarbejde med de fokusområder, som tilsynet anbefaler at der arbejdes videre med. Det er fast procedure at alle dagtilbud i Herlev Kommune, udarbejder en plan for opfølgning på baggrund af det pædagogiske tilsyn.

I dette afsnit beskriver Anishaven vores handlinger i forhold til arbejdet med udvikling inden for de områder, der er fremhævet i det pædagogiske tilsyn 2023.

Fælles fokus på faglig kultur, der forebygger brug af irettesættelser:

Siden 2021, er vi ikke kommet i mål med, hvordan en konkret pædagogisk guidning, kan kommunikeres i en given kontekst. Vi har ellers haft stort fokus på denne del, gennem 2022. Her i 2023 efteruddannes hele personalegruppen i nedenstående teorier.

Beskrivelse af konkrete mål inden for dette opmærksomheds-/udviklingspunkt:

Vores mål er at alle medarbejdere bliver bekendt med hvilke tiltag/teorier, der kan understøtte egen læring, omkring børn i uhensigtsmæssige handlinger. Således at vi fagligt får en ensartet kultur i hele huset.

Følgende tiltag, handlinger og aktiviteter igangsættes for at videreudvikle den pædagogiske praksis:

I foråret 2023, har vi ansøgt kompetenceløft indenfor følgende områder:

- Mentalisering
- Co-teaching
- Og Nest i Dagtilbud.

Alle 3 emner vil give gruppen mulighed for at forstå, barnets indre og ydre verden, og dets påvirkning, gennem det relationelle arbejde i dagligdagen. Samt afstemningerne mellem de voksne.

Vi kan, se vi er på vej mod vores mål, når:

Vi bruger de nye metoder fra undervisningen og får en oplevelse af at vi irttesætter mindre, og er blevet bedre til at guide børnene til anden handling i den givne situation.

Vi ønsker at følge op på udviklingen, ved at:

Hver gruppe/stue tager fælles ansvar, og gør sin kollega opmærksom på det hvis det smutter.

Stuerne skal jævnligt på deres møder, tage en snak om, hvordan det går med at guide børn frem for at irttesætte.

Samtidig vil vi efter sommerferien 2023, tage emnet op fælles i hele huset.

Pædagogisk guidning af børn, der handler uhensigtsmæssigt:

Beskrivelse af konkrete mål inden for dette opmærksomheds-/udviklingspunkt:

Vores fælles fokus, bliver den anerkendende relation, mellem børn og voksne. samt brugen af de nye metoder vi får lært gennem de 3 kompetence emner vi bliver undervist i hen over forsommeren.

Målet for den voksne er at være konstant i low arousal, selv når børnene handler uhensigtsmæssigt, dette for at undgå irettesættelser, fra en voksen, uden at blive guidet til noget bedre.

Barnets/børnenes mål:

Fokus er særligt rettet mod hvad den voksne kan gøre for at støtte barnets sociale trivsel, for at styrke børnenes selvværd og selvrespekt.

Det er den voksnes ansvar at lære børnene at blive indrestyret således at de kan mærke dem selv.

Et ydrestyret barn, overlader ansvaret for hvad der er godt for ham/hende, til andre. Her til personalet, som herfra gerne skulle guide barnet ud af det uhensigtsmæssige, ved hjælp af andre alternativer.

Målet for alle medarbejdere er at pædagogikken tilpasses det enkelte barn, så vi undgår en ikke ønsket adfærd.

Følgende tiltag, handlinger og aktiviteter igangsættes for at videreudvikle den pædagogiske praksis:

Øve børnene i at sætte ord på deres intentioner, øve dem i at mærke egne følelser.

Styrke barnets evne til at konfliktnedtrappe.

Styrke barnets respekt for og anerkendelse af de andre i fællesskabet.

Brug af "Fri for mobberi" kufferten.

Lave synlige "regler" ex. På gangene, hvor vi ikke ønsker børnene løber, at de kan blive ramt af både madvogne og andre børn/voksne, der kommer ud fra stuerne.

Vi kan, se vi er på vej mod vores mål, når:

- Børnene reagerer positivt på den guidning der er - bliver givet i de svære situationer. Uden at den voksne irettesætter barnet.
- Der hvor der er tale om børn/børn imellem, er det vigtigt at begge børn kommer ud af konflikten, på en anerkendende måde.
Derfor skal den voksne se bagom konflikten, og hjælpe børnene med at sætte ord på.

Vi ønsker at følge op på udviklingen, ved at:

Tage emnet "Irettesættelser" op på vores møder, hvor alle grupper på tværs af hinanden, kan drøfte i hvilke situationer det kan være svært.

For nogen i huset er det nemt, andre svært, så ved at drøfte det som et fælles punkt, burde vi kunne blive klogere på hinandens metoder og tilgange.

KIDS

KVALITETSUDVIKLING I DAGINSTITUTIONER

2. reviderede udgave

INDIVIDUEL RAPPORT

UNDERSØGELSE: Pædagogisk tilsyn Anishaven 2023

INSTITUTION: Anishaven

INSTITUTIONSTYPE: Aldersintegreret 0-6 år

INFORMANT: konsulent

RAPPORT UDSKREVET: 19-02-2023

Denne rapport indeholder:

- Opgørelsesskema
- Vurdering af de 9 områder
- Vurderingsark

Ud fra de forskellige oversigter kan du se, på hvilke områder der er scoret hhv. højt eller lavt i forhold til lavest og højest mulige score og derefter gå tilbage til enkelte områder og se, ved hvilke items der er scoret højt og lavt. På den måde kan spørgsmålene bruges som refleksionsspørgsmål, der kan pege fremad i arbejdet med at forbedre kvaliteten i daginstitutionen. I manualen *KIDS – kvalitetsudvikling i daginstitutioner 2. reviderede udgave* kan du få mere baggrundsviden, læse mere om de forskellige områder og se litteraturlisten, der kan være nyttig i det videre arbejde.

Opgørelsesskema

	Lavest mulige score	Højest mulige score	Score	%
1. Fysiske omgivelser	22	110	89	80,9
Indendørs	12	60	43	71,7
Udendørs/legeplads	10	50	46	92
2. Relationer	21	105	75	71,4
3. Leg og aktivitet	27	135	101	74,8
Ialt	70	350	265	

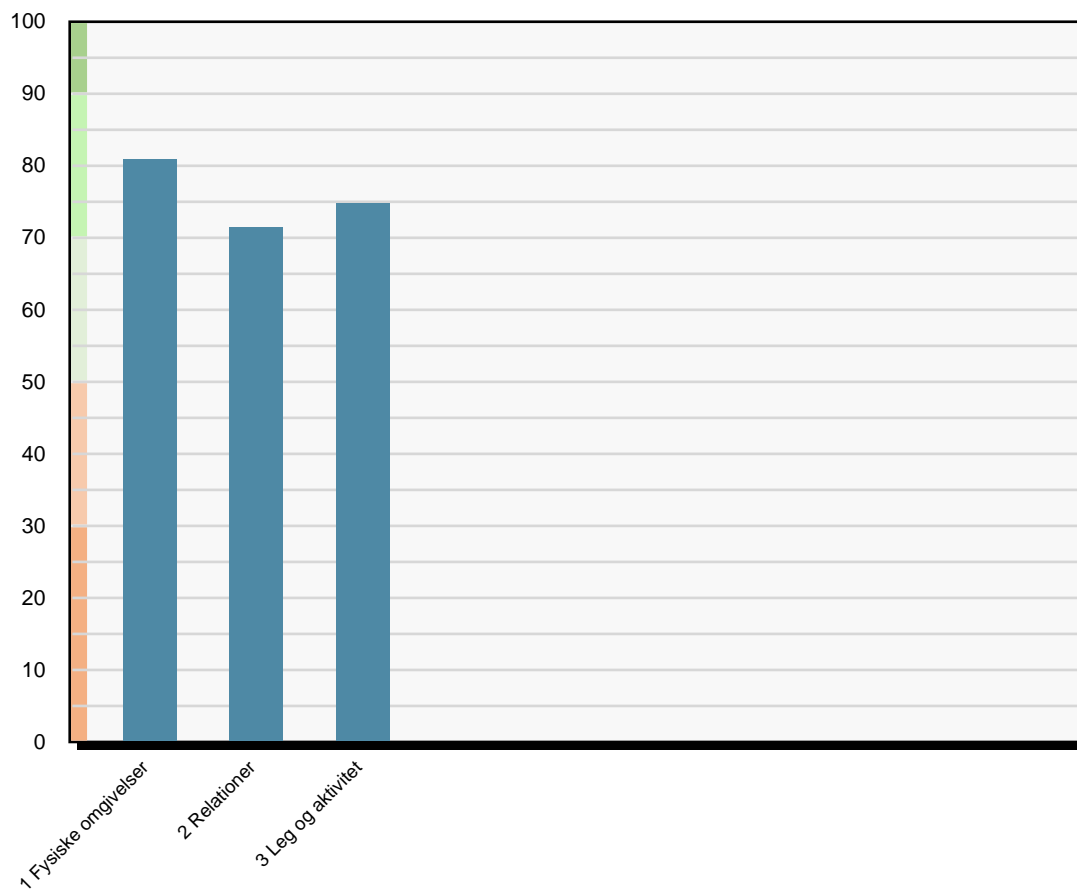
Vejledende retningslinjer for scoren

Herunder ses vejledende retningslinjer for, hvordan du vurderer institutionens kvalitet, ud fra procentvise scorere.

Procentvis score	Vurdering	Farvekode
90-100 %	Fremragende kvalitet	
70-90 %	God kvalitet	
50-70 %	Tilstrækkelig kvalitet	
30-50 %	Utilstrækkelig kvalitet	
0-30 %	Ringe kvalitet	

Vurdering af de 9 områder

% af maximal score

Vurderingsark

FYSISKE OMGIVELSER

1.A. INDENDØRS

1.1. Rum i rummet - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Rummet er ikke opdelt, ud over med borde og stole. Der er legetøj og materialer i reoler ved væggene.	Der er nogle enkelte muligheder for, at børnene og pædagogerne kan fordele sig og danne rum i rummet for samvær og aktiviteter, fx opdelt med reoler eller andre rumdelere.	Der er enten rum, børnene kan fordele sig i, eller rummet er inddelt, så det giver mulighed for en god fordeling af børn og voksne i forhold til antallet af børn.		
1	2	3	4	5

1.2. Områder til højt og lavt aktivitetsniveau - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke områder, hvor børnene kan være aktive, og samtidig områder, hvor børnene kan være i ro.	Der er nogle steder, hvor man kan være aktiv, og hvor man kan finde ro.	Der er balance mellem steder, hvor der sker mange ting, og steder, hvor børnene kan være i fred og finde ro.		
1	2	3	4	5

1.3. Forstyrrelser - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Det er ikke muligt at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andres aktiviteter.	Der er nogle områder, hvor der er mulighed for at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andre.	Der er mulighed for at have aktiviteter uden at blive forstyrret af andres aktiviteter.		
1	2	3	4	5

1.4. Tematiserede legeområder - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke tematiserede legeområder.	Der er nogle (4-5) tematiserede legeområder (fx dukkekrog, køkkenområde, konstruktionsområde).	Der er mange (over 6) gode, afgrænsede og tematiserede legeområder, hvor børnene kan lege.		
1	2	3	4	5

1.5. Understøtter rummet legen? - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke tilstrækkelige materialer/legetøj til rådighed for børnenes leg (her tænkes også på figurer og andet tilbehør til borge, skibe, dukkehuse osv. Der er fx borge, men ingen figurer).	Der er legetøj og materialer til rådighed for børnene.	Der er tilstrækkeligt alders- og kønsrelevant legetøj og materialer til rådighed for børnene.		

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

1.6. Tilgængelighed for børnene - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Meget legetøj og mange materialer er ikke i børnehøjde, så børnene selv kan tage det i anvendelse.	Nogle materialer (ca. halvdelen) er i børnehøjde. Andre materialer (fx spil, puslespil, maling, farver m.v.) er uden for børnenes rækkevidde, så børnene skal bede pædagogerne om dem.	Materialer og legetøj er tilgængelige for børnene, så de ikke behøver bede pædagogerne om dem.		
1	2	3	4	5

1.7. Aktiviteter og tydelighed - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Rummene er indrettet, så det er utydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er enkelte steder, hvor det er tydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er tydelighed i rummene, så børnene ved, hvad de må og kan, fx „her er man stille“, „her læser man“, „her kan man være mere fysisk aktiv“.		
1	2	3	4	5

1.8. Er rummene indbydende? - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er rodet og fx stolet op og ikke klargjort til dagen.	Der er gjort klar til dagen, fx stolet ned, men legetøj og materialer er ikke stillet indbydende op.	Der er gjort klar til dagen. Legetøj og materialer er stillet indbydende op, så børnene inspireres til lege og aktiviteter.		
1	2	3	4	5

1.9. Rum og æstetik - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Rummene virker nedslidte.	Rummene er nogenlunde vedligeholdte.	Rummene er indbydende og velholdte.		
1	2	3	4	5

1.10. Materialer og legetøj - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Materialer og legetøj er triste og uindbydende.	Legetøj og materialer er delvist vedligeholdte (ca. halvdelen).	Materialer og legetøj er velholdte og intakte.		
1	2	3	4	5

1.11. Værksteder - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ingen pædagogiske værksteder i institutionen. Når der skal være værkstedslignende aktiviteter, skal det planlægges.	Der er nogle pædagogiske værksteder i institutionen, fx træværksted, maleværksted eller bageværksted, men der er kun adgang for børnene, når det er planlagt.	Institutionen råder over pædagogiske værksteder, der er åbne og tilgængelige.		
1	2	3	4	5

1.12. Antal børn i grupperum - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er mere end 26 børnehavebørn i grupperummet. Der er mere end 14 vuggestuebørn i grupperummet.	Der er 22-24 børnehavebørn i grupperummet. Der er 11-12 vuggestuebørn i grupperummet.	Der er under 20 børnehavebørn i grupperummet. Der er under 10 vuggestuebørn i grupperummet.		
1	2	3	4	5

1.B. UDENDØRS/LEGEPLADS

1.13. Lege med fysisk udfoldelse og rolige lege – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke områder, hvor børnene kan være fysisk aktive, og samtidig områder, hvor børnene kan lege mere rolige lege.	Der er nogle områder, hvor børnene kan være fysisk aktive, og områder, hvor de kan lege rolige lege.	Der er balance mellem steder, hvor der sker mange ting, og steder, hvor børnene kan lege roligt.		
1	2	3	4	5

1.14. Legesteder – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke tilstrækkeligt med legesteder til rådighed i forhold til antallet af børn.	Der er nogle få (4-5) gode og klargjorte legesteder, men ikke tilstrækkeligt til antallet af børn.	Der er tilstrækkeligt (over 6) med gode og klargjorte legesteder til rådighed i forhold til antallet af børn.		
1	2	3	4	5

1.15. Områder til højt og lavt aktivitetsniveau – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke områder, hvor børnene kan være aktive, og samtidig områder, hvor børnene kan være i ro.	Der er nogle områder, hvor børnene kan være aktive, og nogle områder, hvor børnene kan finde ro.	Der er balance mellem steder, hvor der sker mange ting, og steder, hvor børnene kan være i fred og finde ro.		
1	2	3	4	5

1.16. Forstyrrelser – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Det er ikke muligt at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andres aktiviteter.	Der er nogle steder, hvor der er mulighed for at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andre.	Der er mulighed for at have aktiviteter uden at blive forstyrret af andres aktiviteter.		
1	2	3	4	5

1.17. Tematiserede legeområder – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke tematiserede legeområder.	Der er nogle (4-5) tematiserede legeområder (fx cykel-/kørebane, sandkasse, huse, legetårn).	Der er mange (over 6) gode, afgrænsede og tematiserede legeområder, hvor børnene kan lege.		
1	2	3	4	5

1.18. Lege- og aktivitetsformer – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke mulighed for varierede legeformer på legepladsen.	Legepladsen lægger overvejende vægt på aktiviteter og lege med fysisk udfoldelse. Der er enkelte områder til rollelege (fx sandkasse med hus).	Legepladsen understøtter forskellige legeformer: fysisk udfordrende lege, rollelege, konstruktionslege og regellege.		
1	2	3	4	5

1.19. Muligheder for at bruge kroppen – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er begrænsede muligheder for at bruge kroppen alsidigt.	Der er enkelte muligheder for at bruge kroppen på forskellige måder.	Der er mulighed for lege og aktiviteter, der udfordrer børnene og giver mulighed for at udvikle kroppen på mange forskellige måder, fx spille bold, cykle, klatre, rutsje og gyngne.		
1	2	3	4	5

1.20. Understøtter legepladsen legen? – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke tilstrækkelige materialer/legetøj til rådighed for børnenes leg (fx spande, skovle, cykler, dukker og biler).	Der er legetøj og materialer til rådighed for børnene.	Der er tilstrækkeligt alders- og kønsrelevant legetøj og materialer til rådighed for alle børnene.		
1	2	3	4	5

1.21. Aktiviteter og tydelighed – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Legepladsen er indrettet, så det er utydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er enkelte steder, hvor det er tydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er tydelighed i legepladsen, så børnene ved, hvad de må og kan, fx „her kan man spille bold“ og „her kan man klatre“.		
1	2	3	4	5

1.22. Vuggestue og børnehave – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Vuggestue og børnehave råder ikke over hver sin legeplads.	Vuggestuebørn og børnehavebørn leger på samme legeplads, men med tydelig afgrænsning og aldersrelevant legetøj og legesteder.	Vuggestue og børnehave råder over hver sin legeplads, der er indrettet aldersrelevant.		
1	2	3	4	5

RELATIONER

Barn-voksen-relationen

2.1. Samspil ved modtagelse eller afsked med børnene

Pædagogen retter sin opmærksomhed på børnene, hilser imødekomme og anvender børnenes navne, hjælper børnene med at sige godmorgen/farvel og støtter børnene i en god overgang mellem hjem og daginstitution.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.2. Samspelet mellem pædagogerne og børnene

Pædagogerne er imødekomme og lydhøre over for børnene.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.3. Kommunikation om oplevelser

Pædagogerne taler med børnene om deres oplevelser og følger „børnenes spor“.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.4. Pædagogernes interesse for børnene

Samværet bærer præg af interesse for børnene.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.5. Pædagogerne møder barnet som individ

Der er tydeligt lagt vægt på, at pædagogerne kender hvert enkelt barn som en lille person og forholder sig til det enkelte barn. Pædagogerne møder ikke det enkelte barn som blot en del af en gruppe.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.6. Underkendelse af barnets perspektiv

Barnets perspektiv underkendes. Pædagogen reagerer med regulering og/eller irettesættelse.

Sjældent (5)	Af og til (4)	Jævnligt (3)	Ofte (2)	Næsten altid (1)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.7. Underkendelse af barnets perspektiv

Barnets perspektiv underkendes. Pædagogen reagerer med tvang og/eller skæld ud.

Sjældent (5)	Af og til (4)	Jævnligt (3)	Ofte (2)	Næsten altid (1)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.8. Tilknytning og støtte

Pædagogen er til rådighed og tilbyder sin hjælp, når barnet er ude af sig selv følelsesmæssigt, fx vred, bange, usikker eller ked af det.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.9. Pædagogens sensitivitet

Pædagogen er i sit samspil med det enkelte barn opmærksom på barnets kropslige og sproglige kommunikation om dets behov, oplevelser, intentioner, følelser og på, hvordan barnet har det.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.10. Bekræftelse

Pædagogen sætter ord på for at understøtte barnets behov, oplevelser, følelser og intentioner og for at undersøge, om hun har forstået barnet korrekt, dvs. i overensstemmelse med barnets egne oplevelser.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.11. Pædagogens respons

Pædagogens sprog og handling er tilpasset barnets udtryk og viser, at hun har forstået barnets perspektiv.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.12. Opmærksomhed på alle børn

Pædagogen er opmærksom på – og tager kontakt til – alle børn.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.13. Kommunikation

Pædagogens engagement og kommunikation er rettet mod børnene snarere end mod de andre voksne.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.14. Pædagogen møder børnene ud fra deres alder og udvikling

Pædagogen kommunikerer med børnene i overensstemmelse med deres alder og udviklingsmæssige forudsætninger.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

Pædagogens støtte til børnenes indbyrdes relationer og venskaber

2.15. Opmærksomhed på børnenes fællesskab

Pædagogen understøtter børnenes muligheder for at knytte sig til andre børn og danne venskaber.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.16. Hjælp til at indgå i sociale samspil

Pædagogen hjælper børnene til at forstå og indgå i sociale samspil og fællesskaber i situationer, hvor de kommer til at handle impulsivt, i stedet for at irrettesætte eller skælde ud.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.17. Hjælp til inddragelse

Pædagogen hjælper de børn, der enten sidder passivt, ikke selv formår at komme ind i legen, går formålsløst rundt eller kommer til at forstyrre legen for andre, med at komme ind i eller vedligeholde en leg eller konstruktiv aktivitet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.18. Opmærksomhed på alle børns deltagelse

Pædagogen er opmærksom på at inddrage alle børn i fællesskabet, også børn i udsatte positioner.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.19. Etablering af aktiviteter og lege med henblik på inklusion

Pædagogen igangsætter forskellige lege og aktiviteter, hvor flere børn kan deltage, og som inkluderer alle børn i fællesskabet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.20. Pædagogen som forbillede

Pædagogen er et godt forbillede for børnene, er troværdig og taler venligt og med en god tone.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.21. Pædagogens hjælp til konfliktløsning

Pædagogen hjælper i konflikter, som børnene ikke selv kan løse, ved at tale om, hvad der skete. Pædagogen lytter til børnenes verbale og nonverbale udtryk for deres følelser og oplevelser og inddrager disse i løsningen.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

LEG OG AKTIVITET

Børneinitieret leg og aktiviteter

3.1. Legeformer

Der er adgang til forskellige legeformer i institutionen: rolleleg, regelleg, konstruktionsleg og fysisk udfordrende leg.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.2. Mulighed for at fortsætte legen

Børnene har mulighed for at lade legetøjet blive stående, så de kan fortsætte legen senere eller næste dag.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.3. Mulighed for længerevarende lege

Børnene har mulighed for længerevarende lege uden at blive afbrudt.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.4. Intensitet og engagement i legen

Pædagogen skaber vilkår for legen, så børnene indgår i gode og berigende legeoplevelser med hinanden.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.5. Intensitet og engagement i legen

Hvor ofte har børnene fordybet leg, der varer længere end 30 minutter for børnehavebørn og alderssvarende for vuggestuebørn?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.6. Beskyttelse af legen

Pædagogen er opmærksom på at beskytte legen ved ikke at afbryde en god leg, og ved at sørge for, at andre børn ikke bryder ind i legen (fx fordi de gerne vil være med eller forstyrrer, driller eller løber tværs igennem legeområdet).

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

Voksnes støtte til børnenes leg

3.7. Deltagelse i forskellige legeformer

Pædagogen er aktiv i forhold til at tilbyde børnene at deltage i forskellige legeformer.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.8. Intensitet og engagement i legen

Hvor ofte tilbyder pædagogen barnet engagerede og længerevarende samspil om det fælles tredje?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.9. Facilitering af lege

Sætter pædagogen lege i gang i de forskellige legeområder?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.10. Udfordre leg

Pædagogen er aktiv i forhold til at facilitere og udfordre legen, hvis der er behov for det, fx i forhold til at støtte børn, der har svært ved at lege.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.11. Støtte til inddragelse i fællesskabet

Pædagogen giver plads til og understøtter børnenes lege og aktiviteter på måder, der giver mulighed for at inddrage alle børn i børnefællesskabet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

Vokseninitieret leg og aktiviteter

3.12. Vokseninitierede aktiviteter

Pædagogerne tilbyder børnene forskelligartede aktiviteter.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.13. Aldersrelevante aktiviteter

Er de vokseninitierede aktiviteter aldersrelevante?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.14. Alsidige tilbud

Der er en stor bredde i tilbud til børnene, så alle børn kan finde aktiviteter, der motiverer dem.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.15. Aktiviteter og engagement

Børnene er engagerede og synes at opleve aktiviteter som meningsfulde.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.16. Opmærksomhed over for børnenes perspektiv i aktiviteter

Pædagogen gennemfører aktiviteten som planlagt uafhængigt af børnenes perspektiv.

Sjældent (5)	Af og til (4)	Jævnligt (3)	Ofte (2)	Næsten altid (1)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.17. Indflydelse på aktiviteter

Pædagogen indretter og forandrer aktiviteten i forhold til børnenes engagement og motivation.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.18. Indflydelse på aktiviteter

Det er muligt for børnene at vælge mellem at deltage i de vokseninitierede aktiviteter og at engagere sig i noget andet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.19. Opmærksomhed på børn i udsatte positioner

Pædagogen er opmærksom på at inddrage børn i udsatte positioner i de vokseninitierede aktiviteter.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.20. Fordeling af børnene

Der er en god fordeling af børnene i aktiviteterne.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.21. Gruppestørrelse

De planlagte aktiviteter er tilpasset til gruppestørrelsen.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.22. Aktiviteter og køn

De planlagte aktiviteter appellerer til begge køn.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.23. Aktiviteter og fordybelse

Aktiviteterne giver mulighed for en fordybet kontakt med børnene.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.24. Aktiviteter og kommunikation

Aktiviteterne giver mulighed for, at børnene kan få fordybende samtaler med en voksen, som de kender godt.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.25. Aktiviteter og erfaringsdannelse

Aktiviteterne er varierede, så de giver børnene mulighed for en bred erfaringsdannelse.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.26. Aktiviteter og udtryksformer

Aktiviteterne giver børnene mulighed for at eksperimentere med forskellige udtryksformer.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.27. Børnenes engagement i aktiviteterne

Pædagogerne er imødekommende over for børnenes initiativer og følger deres engagement.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------